כיתה י"א | חינוך פיננסי | יחידה 4 · שיעור 1 | 45 דק' | מתאים לממלכתי ולממלכתי-דתי

☂️ ביטוח: למה משלמים על משהו שאולי לא יקרה

🎯 מטרות השיעור

- להסביר מהו ביטוח ואיך הוא מעביר סיכון מאדם לחברה
- להבחין בין פרמיה להשתתפות עצמית ובין ביטוח חובה לרשות
- לזהות כפל ביטוחים ולשאול את השאלות הנכונות לפני שחותמים

🚪 פתק כניסה (2 דקות)

בתחילת השיעור כל תלמיד עונה על פתק, בלי ציון:

1. למה לדעתכם אנשים משלמים כל חודש על ביטוח, גם אם לא קרה כלום?
2. איזה ביטוח אתם מכירים מהבית?
3. מה הייתם עושים אם הטלפון החדש שלכם נשבר ביום הראשון?

למורה: 1. כדי שאם יקרה משהו גדול, לא יצטרכו לשלם הכול לבד. 2. רכב, בריאות, דירה, נסיעות לחו"ל. 3. אחריות, ביטוח מכשיר, או לשלם בעצמי.

🔑 מושגי מפתח

ביטוח
הסכם: משלמים סכום קבוע, ואם קורה נזק שמכוסה, חברת הביטוח משלמת.

פרמיה
התשלום הקבוע לחברת הביטוח (חודשי או שנתי).

השתתפות עצמית
החלק שהמבוטח משלם בעצמו כשקורה נזק.

ביטוח חובה
ביטוח שהחוק מחייב, כמו ביטוח חובה לרכב.

ביטוח רשות
ביטוח שבוחרים לעשות, כמו ביטוח מקיף לרכב או ביטוח דירה.

כפל ביטוח
כשמשלמים פעמיים על אותו כיסוי בשתי פוליסות.

📖 הסבר למורה

ביטוח הוא דרך להתמודד עם סיכון: הרבה אנשים משלמים כל אחד סכום קטן, ומהכסף הזה משלמים למעטים שנפגעו. כך נזק גדול שאדם אחד לא יכול לשאת מתחלק בין כולם.

בכל ביטוח שואלים: כמה עולה הפרמיה? מה מכוסה ומה לא? כמה ההשתתפות העצמית? פרמיה נמוכה עם השתתפות עצמית גבוהה יכולה להיות יקרה דווקא כשקורה משהו.

יש ביטוחי חובה (ביטוח חובה לרכב, ביטוח בריאות ממלכתי דרך קופת החולים) וביטוחי רשות. כדאי לבדוק שאין כפל ביטוחים. את הביטוחים הקיימים אפשר לראות במערכת "הר הביטוח" של רשות שוק ההון, בהסכמת בעל הפוליסה.

👩‍🏫 פעילות בכיתה

1. פתק כניסה (2 דקות).
2. פתיחה: "קופת הכיתה". כל תלמיד שם אסימון אחד בקופה, ואז מטילים קובייה: מי שיוצא לו 6 "נפגע" ומקבל מהקופה. דנים: מה קרה פה?
3. הסבר: פרמיה, השתתפות עצמית, חובה ורשות.
4. בזוגות: משווים שתי הצעות ביטוח דמיוניות לטלפון ובוחרים, עם נימוק.
5. מילוי דף העבודה.
6. כרטיס יציאה. מי שסיים מוקדם: ★ חלק אקסטרה למתקדמים.

💡 הערות למורה

כל הסכומים וההצעות דמיוניים. אין להמליץ על חברת ביטוח מסוימת. "הר הביטוח" הוא שירות של רשות שוק ההון: מזכירים אותו כמידע, בלי לבקש מתלמידים להיכנס עם פרטי ההורים.

❓ שאלות תרגול (בודקים בלחיצה)

1. מה זו פרמיה?

- הסכום שמקבלים כשקורה נזק
- התשלום הקבוע לחברת הביטוח
- קנס
- מס

2. מה זו השתתפות עצמית?

- החלק שהמבוטח משלם בעצמו כשקורה נזק
- הנחה
- ריבית
- החזר מס

3. איזה ביטוח מחויב בחוק לכל רכב?

ביטוח מקיף | ביטוח חובה | ביטוח דירה | ביטוח נסיעות

4. מה זה כפל ביטוח?

ביטוח זול | שתי פוליסות על אותו כיסוי | ביטוח לשנתיים | ביטוח לכל המשפחה

🎟️ כרטיס יציאה (2 דקות)

בסוף השיעור כל תלמיד כותב על פתק:

1. הסבירו במשפט: למה ביטוח עוזר גם אם לא קרה כלום?
2. מה שתי שאלות שתשאלו לפני שאתם קונים ביטוח?

תשובות אפשריות: 1. משלמים מעט כדי לא לשלם הרבה לבד אם יקרה נזק. 2. מה מכוסה? כמה ההשתתפות העצמית? כמה הפרמיה? יש לי כבר כיסוי כזה?

🏠 משימה עם המשפחה

משימה קצרה לבית (10–15 דקות), לעשות יחד עם בן משפחה:

1. שאלו בן משפחה: איזה ביטוח הכי חשוב לדעתו ולמה?
2. בלי סכומים ובלי פרטים אישיים.
3. כתבו תשובה אחת.

📌 ציר 1 בתוכנית החינוך הפיננסי של משרד החינוך: צרכנות מודעת וקבלת החלטות פיננסיות.

📝 בדף העבודה

פתק כניסה, 5 תרגילים, ★ חלק אקסטרה למתקדמים וכרטיס יציאה. מחוון מלא בעמוד השני. למתקשים יש דף עם תמיכה: מחסן מילים, שאלות הקפה ומשפטי פתיחה.

המידע כללי ואינו ייעוץ פיננסי או משפטי מותאם אישית. כל המספרים והשמות בשיעור דמיוניים.

מחוון למורה

מחוון: ביטוח: למה משלמים על משהו שאולי לא יקרה

🚪 **פתק כניסה:** 1. כדי שאם יקרה משהו גדול, לא יצטרכו לשלם הכול לבד. 2. רכב, בריאות, דירה, נסיעות לחו"ל. 3. אחריות, ביטוח מכשיר, או לשלם בעצמי.

1. !. להעביר סיכון של נזק גדול לחברה
2. !. ביטוח דירה
3. א: 240 + 400 = 640 ₪. ב: 420 + 100 = 520 ₪. אם יש נזק, ב זולה יותר; אם אין נזק, א זולה יותר.
4. כפל ביטוח: משלמת פעמיים על אותו כיסוי. לבדוק מה כל אחד מכסה ולבטל אחד.
5. כדי שכל מי שנפגע בתאונה יקבל פיצוי, גם אם הנהג לא יכול לשלם.

★ חלק אקסטרה למתקדמים

6. בעד: רוב הזמן לא משתמשים. נגד: נזק נדיר יכול להיות גדול מאוד. עמדה מנומקת.

🎟️ **כרטיס יציאה:** 1. משלמים מעט כדי לא לשלם הרבה לבד אם יקרה נזק. 2. מה מכוסה? כמה ההשתתפות העצמית? כמה הפרמיה? יש לי כבר כיסוי כזה?

נכתב על ידי טאב · נוצר בבינה מלאכותית